

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
“NAXÇIVAN” UNİVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm: _____

B.N.Quliyev
(kafedra müdiri)

Tarix: _____sentyabr 2022

Fənnin təsviri	Fənn (adı, krediti)	Fiziki və iqtisadi coğrafiyanın tədrisində anlayışların formalaşdırılması 3 kredit
	Fakültə	Pedaqoji
	İxtisas	Coğrafiyanın tədrisi metodikası
	Səviyyə (bakalavriat, magistratura)	magistratura
	Kurs	II
	Semestr	Qış, 2022-2023-ci tədris ili
	Təlimçi	b/m Elnarə Yasın qızı Seyidova
	e-mail	eli.seyid.77@mail.ru
	Telefon	0503631015
	Dərs günləri və saatları	İlgün IIIsaat
Tədris dili	Azərbaycan dili	
Baza/ Seçmə	Baza	
Tələb olunan dərsliklər və dərs materialları	<p>Əsas ədəbiyyat</p> <ol style="list-style-type: none">1. M.İ.Verdiyeva, Azərbaycan Respublikasının coğrafiyasının tədrisində praktik və müstəqil işlərin aparılması, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Problemləri İnstitutu, “İsmail” nəş. Bakı, 2002, 38 səh.2. M.İ.Verdiyeva və başqaları, Təcrübəçi tələbələrə kömək, pedaqoji təcrübə üçün metodik vəsait, Bakı, 2012.3. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.4. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.5. Ç.Templ, K.Meredit, C.Stil: Uşaqlar necə dərk edir? İlk Prinsiplər. Açıq Cəmiyyət İnstitutu Yardım Fondu – Azərbaycan, 2000.	

	<p>6. Ç.Templ, K.Meredit, C.Stil: Tənqidi təfəkkürün gələcək inkişaf üsulları. Açıq Cəmiyyət İnstitutu Yardım Fondu – Azərbaycan, 2000.</p> <p>7. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Qanunu. Bakı şəhəri. 19 iyun 2009 il.</p>
İstifadə ediləcək web səhifələr	
Fənnin xülasəsi	<p>Coğrafiyanın təlimi prosesinin məgzi digər fənlərdə olduğu kimi bəşəriyyətin uzun illər ərzində qazandığı təcrübənin məktəblilərə ötürülməsindən ibarətdir. Bu zaman məktəb coğrafiyasının məzmununu təşkil edən əsas komponentlərin formalaşdırılması həyata keçirilir. Bu komponentlər bilik, bacarıq və yaradıcı fəaliyyət təcrübəsidir.</p> <p>Hər bir elmin əsasının öyrənilməsi anlayışlar sisteminin mənimsənilməsindən başlayır. Anlayışlar nəzəri biliklərin əsasını təşkil edir. Eyni zamanda anlayış ətraf aləmin təfəkkürdə əks olunması formalarından biridir. Coğrafiyanın tədrisi metodikasında fiziki və iqtisadi coğrafi anlayışlar on plana çəkilməklə, ümumi və fərdi, konkret və abstrakt, real və formal kimi qruplaşdırılır. Anlayışların formalaşdırılması idarə olunan prosesdir, müəllimin rəhbərliyi altında, məqsədyönlü xarakter daşıyır.</p>
Fənnin məqsədləri	<p>Coğrafiyanın tədrisi prosesində fiziki və iqtisadi coğrafi anlayışların formalaşdırılması, onların tədricən inkişaf etdirilməsi, genişləndirilməsi, və dərinləşdirilməsi, mövzudan-mövzuya, kursdan-kursa doğru davam etdirilməsidir.</p>
Öyrənmə nəticələri	<p>Kursun sonunda tələbələr bilməlidir:</p> <p><u>1.Fiziki-coğrafi və iqtisadi-coğrafi anlayışların formalaşdırılması metodikası.</u></p> <p><u>2.Tədris prosesində yeni anlayışların əsas əlamətlərinin öyrənilməsi.</u></p> <p><u>3.Sonrakı mövzuların öyrənilməsi zamanı anlayışın məzmununun, həcmnin genişləndirilməsi və dərinləşdirilməsi.</u></p> <p><u>4.Mənimsənilmiş anlayışların müəyyən sistemə gətirilməsi, qanunauyğunluqların aşkar edilməsi məqsədi ilə biliklərin ümumiləşdirilməsi, anlayışlardan yeni bilik vasitəsi kimi istifadə</u></p>

	<u>edilməsi.</u>	
Tədris metodları	Mühazirə	Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar verilir.
	Qrup müzakirəsi	Tələbələrə fərdi mövzuda təqdimatlar verilir və müzakirəsi aparılır.
	Təcrübi məşğələ	Yeni mövzu əyani vəsaitlərin (PPT və video fayllar) nümayişi ilə izah edilməlidir
	Simulyasiya	Tələbələrə dərslərə aid fərdi laborator işləri verilməli və simulyasiya proqramlarından istifadə edilərək nəticələr qeyd edilməlidir.
	Layihə	Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar verilir
	Digər	Dərsin tədris zamanı mühazirə və seminar məşğələlərinin keçirilməsi nəzərdə tutulur.
Qiymətləndirmə	Mövzunun mənimsənilməsi	Faiz nisbəti (%) və ya bal
	Balların maksimum miqdarı	100 bal
	1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)
	- Dərslərə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)
	Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.	
2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)	
3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir.		
- 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F		
- 51 – 60 – “qənaətbəxş” – E		
- 61 – 70 – “kafi” – D		
- 71 – 80 – “yaxşı” – C		
- 81 – 90 – “çox yaxşı” – B		
- 91 – 100 – “əla”		
Cəmi:		100 bal (100%)
Qiymətləndirmə metodları	Tapşırıqlar: Sərbəst iş mövzuları verilir və semestr sonu yoxlanılıb qiymətləndirilir.	
	Təqdimat: Slaydlarla hazırlanan mövzular təqdimat şəklində sunulur və qiymətləndirilir.	
	Kollokvium: Semestr ərzində 3 (üç) dəfə yazılı, şifahi və test şəkilində olur və qiymətləndirilir.	
Qaydalar	Davamiyyət: Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25%-dən çoxunda	

	<p>İştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır.</p> <p>Buraxılmış imtahan və ya tapşırıqlar: Tələbə planlaşdırılan təqdimatda və ya imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə əvvəlcədən məlumat verməlidir. Tam sinif iştirakı və təyin olunmuş ev tapşırığını yerinə yetirilməsi gərəklidir.</p> <p>Tədqiqat işlərində, hazırlanmış layihələrdə istifadə olunan mənbələrə istinad verilməlidir. Bununla birlikdə, tələbə tərəfindən təhlil edilmədən, yalnız istinad və sitatlardan ibarət olan hər hansı bir tədqiqat işi qəbul edilə bilməz.</p> <p>Testlər zamanı köçürmə, təyin edilmiş qaydalara tabe olunmadığı təqdirdə tələbə imtahan nəticəsinin ləğv olunması ehtimalı daxil olmaqla cəzalandırılacaqdır.</p> <p>Təqdimatların / layihə sənədlərinin mövzuları fənni tədris edən müəllim tərəfindən əvvəlcədən müəyyənləşdiriləcəkdir. Müəllim ilə əvvəlcədən razılaşdırıldığı təqdirdə digər tələbələrə əməkdaşlığa icazə verilə bilər.</p>
--	---

Tematik plan

Həftə	Tarix	Mövzular	Dərslük / Tapşırıq / Ədəbiyyat
1		<p>Mövzu: Anlayışların formalaşdırılmasında coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodlarının rolu</p> <p>Qısa icmal: Hər hansı tədqiqat işi müxtəlif metodlar vasitəsi ilə yerinə yetirilməlidir. Tədqiqatın sonunda alınan nəticələr ümumiləşdirilməli və təsirə məruz qalmadan yekunlaşdırılmalıdır. Tədqiqatçının gözlədiyi, əldə etmədiyi nəticələri təklif kimi irəli sürməlidir. Tədqiqat üçün ilk növbədə seçilmiş mövzunun aktuallığı əsaslandırılmalı, bu mövzu haqqında hansı tədqiqatların aparılması araşdırılmalı, mövzuya dair fərziyyələr irəli sürülməli, müşahidə lər aparılmalı, nəticələr çıxarılmalı, mövzu yekunlaşdırılmalı və təkliflər verilməlidir..</p>	<p>1. M.İ.Verdiyeva, Azərbaycan Respublikasının coğrafiyasının tədrisində praktik və müstəqil işlərin aparılması, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Problemləri İnstitutu, “İsmail” nəş. Bakı, 2002, 38 səh.</p> <p>2. M.İ.Verdiyeva və başqaları, Təcrübəçi tələbələrə kömək, pedaqoji təcrübə üçün metodik vəsait, Bakı, 2012.</p> <p>3. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslük, Bakı, 2013.</p>

2		<p>Mövzu: Qısa icmal: Coğrafiya elminin inkişaf perspektivləri və praktik əhəmiyyəti ilə şagirdlərin tanış edilməsinin zəruriliyi.</p> <p>Proqram və dərsliklər məktəb coğrafiyasının məzmunu və strukturunu əks etdirən əsas mənbələrdir. Proqramın tərtibində nəzərə alınan başlıca prinsiplər. Təlimin məzmununda vaxtaşırı edilən dəyişikliklərin səbəbləri.”Dərslik” və “dərs vəsaiti” anlayışları. Coğrafiya dərsliyinə verilən elmi-pedaqoji və metodik tələblər, bu baxımdan istifadədə olan dərsliklərin təhlili. Yeni təlim üsulları ilə coğrafiyanın tədrisi.</p>	<p>1. M.İ.Verdiyeva, Azərbaycan Respublikasının coğrafiyasının tədrisində praktik və müstəqil işlərin aparılması, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Problemləri İnstitutu, “İsmail” nəş. Bakı, 2002, 38 səh.</p> <p>2. M.İ.Verdiyeva və başqaları, Təcrübəçi tələbələrə kömək, pedaqoji təcrübə üçün metodik vəsait, Bakı, 2012.</p> <p>3. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p>
3		<p>Mövzu: Coğrafi anlayışların başlıca prinsipləri və üsulları</p> <p>Qısa icmal: Müəllim təlim metodlarından istifadə edərək şagirdlərdə yaradıcılıq qabiliyyətinin inkişafına nail olur. Onların biliklərə müstəqil sürətdə yiyələnməyə alışdırır:dünyagörüşünü formalaşdırır. Təlim metodları təkcə müəllimin iş, üsulları deyil, həm də şagirdlərin coğrafiya prosesinin inkişafı deməkdir.</p>	<p>1. M.İ.Verdiyeva, Azərbaycan Respublikasının coğrafiyasının tədrisində praktik və müstəqil işlərin aparılması, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Problemləri İnstitutu, “İsmail” nəş. Bakı, 2002, 38 səh.</p>

4		<p>Mövzu: Coğrafiya təliminin metodikasında elmi-tədqiqat metodları. Müşahidə metodu. Məktəb sənədlərinin öyrənilməsi. Müəllimlərlə və məktəbin başqa işləri ilə söhbətlər. Təbii eksperiment və laboratoriya eksperimenti.</p> <p>Qısa icmal: Coğrafiyanın təlimi metodikasında ümumi pədaqoji və didaktik tədqiqatlarda istifadə olunan metodlardan müşahidə, məktəb sənədlərinin öyrənilməsi (müəllimlərin və şagirdlərin planları, şagirdlərin fəaliyyətinin nəticələri və s.), müəllimlərlə söhbətlər, eksperiment (təcrübə dərsləri şəklində aparılan laboratoriya və təbii eksperiment) tətbiq olunur.</p>	<p>1. M.İ.Verdiyeva və başqaları, Təcrübəçi tələbələrə kömək, pədaqoji təcrübə üçün metodik vəsait, Bakı, 2012.</p> <p>2. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslük, Bakı, 2013.</p> <p>3. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>
5		<p>Mövzu: Coğrafi bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması. Coğrafi nomenklatura.</p> <p>Qısa icmal: Bacarıq və vərdişlərin təsnifatı. Təcrübə və intellektual bacarıqlar. Coğrafi vərdişlərin formalaşdırılması. Coğrafi təsəvvürlərin formalaşdırılması. Fərdi və ümumiləşdirilmiş təsəvvürlər.</p> <p>Coğrafi nomenklaturanın öyrədilməsi metodikası. Coğrafi təsəvvürlərin formalaşdırılması. Coğrafi xəritələr nomenklaturanın öyrədilməsində əsas</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslük, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>

		mənbə kimi. Sınıflər üzrə coğrafi nomenklaturanın həcmnin dəyişməsi və varisliyi	
6		<p>Mövzu: Coğrafi biliklərin formalaşdırılması</p> <p>Qısa icmal: Coğrafi biliklər təlim prosesinin əsası kimi.Nəzəri coğrafi biliklərin formalaşdırılması metodikası. Coğrafi anlayışların təsnifatı. Orta məktəb coğrafiya kurslarında coğrafi anlayışların verilməsi. Ümumi və xüsusi coğrafi anlayışlar. Anlayışların formalaşdırılması pillələri. Anlayışların formalaşdırılması induktiv və deduktiv yolları. Anlayış-səbəb- nəticə əlaqələrinin və coğrafi qanunauyğunluqların öyrədilməsi metodikası. Anlayışların öyrədilməsində analoq, analiz və sintez yolu.</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>
7		<p>Mövzu: Coğrafiyanın tədrisində xəritə və digər kartoqrafik əsərlərlə iş</p> <p>Qısa icmal: Məktəb coğrafiyasında kartoqrafik materialların rolu xüsusilə böyükdür. Xəritələr burada mərkəzi, əsas vəsaitdir. Xəritələrlə iş hələ kiçik sınıflərdən başlanır.</p> <p>Mühazirədə Coğrafiyanın tədrisində xəritənin belə böyük rolu hərtərəfli izah olunur. Xəritələrlə işi düzgün aparmaq üçün müəllim bu məsələni özü üçün yaxşıca aydınlaşdırmalı və şagirdlərə öyrətməlidir. Bu məqsədlə xəritələri</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>

		öyrənmək üçün bir sıra məsələlərə diqqət yetirmək tələb olunur ki bu da mühazirədə ətraflı şərh olunmuşdur.	
8		<p>Mövzu: Xəritə ilə görülən işlərdə pedaqoji məqsədlər</p> <p>Qısa icmal: Xəritədən və digər kartoqrafik əsərlərdən istifadə edilməsinin istiqaməti və xarakteri təlimin ümumi vəzifələri və tədris fənninin məntiqindən asılı olaraq müəllimin öz qarşısına qoyduğu məqsədlə müəyyən edilir. Burada üç məqsəd ayrılır; bu məqsədlərə nail olmaq üçün xəritə ilə müxtəlif iş görmək, yəni məktəblilərə xəritəni başa düşməyi, oxumağı və bilməyi öyrətmək lazımdır.</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>
9		<p>Mövzu: Məktəb coğrafiyasının tədrisi metodikasında müşahidə və təcrübələrin aparılması</p> <p>Qısa icmal: Müşahidələrin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, bunlar şagirdləri bilavasitə gerçəkliyini özü ilə qarşılaşdırır. Müşahidələr öz xarakteri etibarlı ilə passivdir, çünki müşahidə zamanı şagird təbiətdə baş verən hadisələrin yalnız passiv şahidi olur və müşahidə prosesinin özü bu hadisələrə heç cür təsir göstərmir. Bununla da müşahidə təcrübə və eksperimentdən fərqlənir.</p> <p>Təcrübələr cismin maddələrinin fiziki, kimyəvi və bioloji xassələrini təyin etmək</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>

		<p>üçün lazımdır. Bunlar həm də təbiətdə baş verən bu və digər hadisələri, məsələn, aşınma, mağaraların əmələ gəlməsi, atmosfer yağıntılarının düşməsi və s. proseslərini şərh etmək və əsaslandırmaq üçün də lazımdır.</p>	
10		<p>Mövzu: Məktəb coğrafiyanın tədrisi coğrafi şəkillər və onlarla iş metodikası</p> <p>Qısa icmal: Coğrafiyanın tədrisində illustrasiya və demonstrasiya, tədris filmləri, çertyoj və rəsmlərin çəkilməsi, kolleksiya və modellərin mühüm əhəmiyyəti vardır. Coğrafiyanın tədrisində bu əyani vəsaitlərdən istifadə etmək üçün aşağıdakı plan üzrə iş görülməlidir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Coğrafiya tədrisində illustrasiya və demonstrasiya 2. Tədris filmləri 3. Çertyoj və rəsmlərin çəkilməsi 4. Kolleksiya və modellər 	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>
11		<p>Mövzu: Məktəb coğrafiya təliminin metodikasında dərsliklə və əlavə ədəbiyyatlarla iş</p> <p>Qısa icmal: Dərslik ən mühüm bilik mənbəyidir. Dərslikdə elmin əsasları proqram ilə müəyyən edilən sistemdə və həcmdə təlimin məqsədlərinə və vəzifələrinə müvafiq olaraq şərh edilir. Coğrafiya dərsliyi ilə düzgün təşkil edilən iş təkcə yeni biliklər qazanmaq və onları</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif</p>

		möhkəmlətmək məqsədlərinə deyil, həm də şagirdlərdə kitab ilə, coğrafi mətnlə müstəqil işləmək bacarığının formalaşdırılması məqsədlərinə xidmət edir.	nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.
12		<p>Mövzu: Məktəb coğrafiyasının tədrisində praktik və müstəqil işlər.</p> <p>Qısa icmal: Müvəffəqiyyət müəllimin qabaqcadan olan hazırlığından asılıdır; bu iş məqaləni seçmək, izah etmək və dəftərə yazmaq üçün yeni adları və terminləri ayırmaq, suallar tərtib etmək, əlavələr və illustrasiyalar hazırlamaqdan ibarətdir.</p> <p>Praktika göstərir ki, şagirdlər hətta xüsusi avadanlıq olmadan belə ən müxtəlif mövzular üzrə çoxlu mühüm və lazımlı təcrübələr apara bilirlər (məsələn, kristallar yetişdirmək, donma zamanı suyun genişlənməsini, buxarın kondensasiya etməsini, torpağın məsaməliliyini müşahidə etmək və s.).</p>	<p>1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013.</p> <p>2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>

13		<p>Mövzu: Məktəb coğrafiyanın tədrisində müstəqil işlərin keçirilməsinə verilən tələblər</p> <p>Qısa icmal: Məktəb coğrafiyanın tədrisində müstəqil işlərin keçirilməsinə verilən tələblər aşağıdakılardan ibarətdir.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Şagirdlərin biliklərinin yoxlanması 2. Atlas və xəritə üzərində müstəqil işlərin aparılması 3. Dərslik və əlavə ədəbiyyatlar üzərində işlərin aparılması 	<ol style="list-style-type: none"> 1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013. 2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.
14		<p>Mövzu: Coğrafiyaya dair ekskursiyaların bilik və bacarıqların formalaşdırılmasında rolu.</p> <p>Qısa icmal: Məktəb coğrafiyasında biliklərin daha da yaxşı qavranılması üçün şagirdləri təbiət və istehsalat ekskursiyalarına aparılır. Şagirdlərin ekskursiyaya aparılması ilk növbədə tədris planında nəzərdə tutulur. Bəzi ekskursiyalarda hava üzərində müşahidələrin aparılması, çayların su rejiminə nəzarət olunması və ərazinin təsərrüfat sahələrinə, torpaq, bitki və heyvanlar üzrə keçirilə bilər</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013. 2. Orta məktəblərdə coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.
15		<p>Mövzu: Coğrafiyanın tədrisində biliklərin, bacarıqları və vərdişlərin yoxlanılması metodikası</p> <p>Qısa icmal: Tədris proqramı ilə nəzərdə tutulan tələblər daxilində biliklər,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. O.Alxasov, Coğrafiyanın tədrisi metodikası, Ali məktəblər üçün dərslik, Bakı, 2013. 2. Orta məktəblərdə

		<p>bacarıq və vərdişlər yoxlanılır. Lakin tədris informasiyasının bütün həcmnin şagirdlər tərəfindən mənimsənilməsinə nəzarət etmək heç də həmişə mümkün olmur, ancaq onların biliklərinin keyfiyyətini təyin edən başlıca cəhət yoxlanılmalı və qiymətləndirilməlidir.</p>	<p>coğrafiya təliminin metodikası, A.J.Bibik və başqalarının redaktəsi ilə (məktəbin metodika kitabxanası), “Maarif nəşriyyatı”, Bakı, 1978, 424 səh.</p>
Məşğələ mövzuları		Saat müəhazirə	Tarix
1.Kursun məqsəd və vəzifələri		2	
2. Coğrafi anlayışların başlıca prinsipləri və üsulları		2	
3. Coğrafiya təliminin metodikasında elmi-tədqiqat metodları.		2	
4. Coğrafi bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması.		2	
5. Məktəb coğrafiyasının tədrisi metodikasında müşahidə və təcrübələrin aparılması		2	
6. Məktəb coğrafiyasının tədrisində praktik və müstəqil işlər.		2	
7 Coğrafiyaya dair ekskursiyaların bilik və bacarıqların formalaşdırılmasında rolu.		2	
8. Coğrafiyanın tədrisində biliklərin, bacarıqları və vərdişlərin yoxlanılması metodikası		1	
Sərbəst iş			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Coğrafiyanın təlimində yeni texnologiyaların tətbiqi. 2. Məktəb coğrafiyasının inkişaf tarixi - milli kurikulum anlayışı. 3. Müasir coğrafiya dərsinə verilən tələblər. 4. Coğrafiyadan sinifdənkənar və məktəbdənkənar işlərə verilən əsas tələblər 5. Pedaqoji texnologiyanın məzmunu 6. Coğrafiya tədrisi metodikasının tədqiqat metodları 7. Nəzəri və empirik metodlar 8. Milli kurikulumda coğrafiya fənninin tədrisi 			
Fənn müəllimi:		b/m, Elnarə Yasın qızı Seyidova	